

Sygn. akt II AKa 115/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Krawiec
Sędziowie:	SSA Stanisław Rączkowski (spr.) SSA Robert Wróblewski
Protokolant:	Beata Sienica

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Ludwika Uciurkiewicza

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2012 r.

sprawy **B. H.**

o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne zatrzymanie

z powodu apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 6 lutego 2012 r. sygn. akt III Ko 92/11

uchyla zaskarżony wyrok wobec B. H. i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Legnicy do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca B. H. złożył wniosek „ o rozpatrzenie sprawy o odszkodowanie, zgodnie z ustawą dla osób represjonowanych i internowanych w stanie wojennym”. W uzasadnieniu wniosku podał, że latem 1983 r. brał czynny udział w demonstracjach ulicznych w L.. Został zatrzymany na trzy dni, a następnie skazany w trybie doraźnym na karę grzywny 400 zł. Na rozprawie w dniu 18 listopada 2011 r. wnioskodawca sprecyzował, że domaga się odszkodowania i zadośćuczynienia w wysokości 5-10 tysięcy złotych. Podał, iż z powodu zatrzymania zmuszony był zmienić pracę i wyprowadzić się z L. na G..

Sąd Okręgowy w Legnicy wyrokiem z 6 lutego 2012 r. – sygn. akt III Ko 92/11 – oddalił wniosek B. H. o odszkodowanie i zadośćuczynienie, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz ustanowionego w sprawie pełnomocnika 144 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu przed sądem pierwszej instancji oraz zwrot VAT 23% od wyżej zasądzonej kwoty, a nadto stwierdził, iż koszty sądowe ponosi Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku złożył pełnomocnik wnioskodawcy. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegający na ustaleniu, że wnioskodawca nie prowadził działalności na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego i nie poniósł w związku z tym żadnej szkody.

Sąd Apelacyjny zważył :

Apelacja zasługuje na uwzględnienie. W apelacji postawiono zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Jest to zarzut trafny gdy się zważy, że ustalenia faktyczne zostały dokonane w oparciu o dowody, które nie zostały ujawnione w toku rozprawy głównej.

Ma rację Sąd Okręgowy w Legnicy wskazując, iż dla uznania roszczeń wnioskodawcy, przynajmniej co do zasady, niezbędne jest wykazanie przez wnioskodawcę, że został zatrzymany w związku z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Ciężar udowodnienia tych okoliczności spoczywa na wnioskodawcy.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że wnioskodawca nie przedstawił jakiegokolwiek przekonującego dowodu, iż prowadził wyżej wskazaną działalność. W pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sąd okręgowy wskazał, że „ Osoby najbliższe dla wnioskodawcy przesłuchane w toku postępowania o stwierdzenie nieważności orzeczenia również zaprzeczyły, by wnioskodawca prowadził jakąkolwiek działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego”. Te osoby nie zostały przesłuchane przez sąd orzekający w przedmiotowej sprawie. Nie ujawniono także ich zeznań. Zważywszy przy tym należy, iż zeznania złożone przed sądem w tej lub innej sprawie albo w innym postępowaniu mogą być odczytane tylko w warunkach przewidzianych przepisem art. 391§1 k.p.k. A zatem zaskarżony wyrok został wydany z obrazą art.410k.p.k. w myśl, którego „ Podstawę wyroku może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej”. Sąd pierwszej instancji powołał się w swych ustaleniach na dowody , których nie przeprowadził. Do takiego wniosku upoważnia treść protokołów rozpraw z dnia 18.11.2011 r./k. 95/ oraz z dnia 6 lutego 2012 r./ k. 102/. Na tej ostatniej rozprawie sąd ograniczył się jedynie do podania „ Ujawniono i zaliczono w poczet dowodów dowody zawnioskowane do odczytania”. Jest to stanowisko niezrozumiałe, gdyż nie wskazuje jakie dowody były wnioskowane do odczytania, gdzie i przez kogo. A w szczególności we wniosku M. H. brak załączników, które podlegały by odczytaniu na rozprawie.

Wskazane uchybienia proceduralne spowodowały, że zaskarżony wyrok nie mógł być zaakceptowany przez sąd odwoławczy. Stąd też zgodnie z treścią art. 437§2 k.p.k. uchylono zaskarżony wyrok i sprawę M. H. przekazano Sądowi Okręgowemu w Legnicy do ponownego rozpoznania. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd pierwszej instancji przeprowadzi w całości postępowanie dowodowe. Przesłucha świadków wnioskowanych przez M. H. w postępowaniu prowadzonym o uznanie za nieważne orzeczenia wobec wnioskodawcy. Ujawni zgromadzone dowody. A przy wyrokowaniu uwzględni treść art. 410§1k.p.k.